

Vai zirgu skriešanās sacīkstēs iegūta naudas balva ir atlīdzība par sniegtu pakalpojumu, kas jāapliek ar PVN? 3/8/23

Projektu vadītājs nodokļu konsultāciju
nodaļā, PwC Latvija
Matīss Auziņš

Ne vienmēr saņemts maksājums ir uzskatāms par atlīdzību par sniegtu pakalpojumu, kam jāpiemēro PVN. Lai konstatētu apliekamu darījumu, jāpastāv tiešai saiknei starp sniegtu pakalpojumu un par šo pakalpojumu saņemtai atlīdzībai. Tieša saikne starp maksājumu un sniegtu pakalpojumu nepastāv, ja nav paredzams, vai atlīdzība tiks saņemta. Šā gada 9. februāra spriedumā C-713/21 (*Finanzamt X*), Eiropas Savienības Tiesa (EST) vērtēja, vai puse no zirgu sacensību uzvaras balvas, kas tiek piešķirta zirgu stalla īpašniekam, ir uzskatāma par atlīdzību par sniegtu pakalpojumu, kam jāpiemēro PVN. Šajā rakstā – par niansēm, kas vērtētas jaunajā EST spriedumā.

EST spriedumi

EST ir skatījusi vairākas lietas par balvām par sasniegumiem rezultātiem zirgu skriešanās sacensībās. Piemēram, EST vērtēja,¹ vai zirga īpašnieks (PVN maksātājs), kurš sacīkšu rīkotājam nodod savu zirgu dalībai sacīkstēs, veic ar PVN apliekamu darījumu. EST ieskatā šādā gadījumā pakalpojumu par atlīdzību nav iespējams konstatēt, jo honorārs, pat ja tas ir iepriekš noteikts, netiek maksāts par dalību sacensībās kā tādu, turklāt to saņem tikai īpašnieki tiem zirgiem, kas sacīkstēs ieņēmuši augstu vietu. Zirga nodošana sacensību rīkotājam būtu pakalpojumu sniegšana par atlīdzību, ja organizators par to maksātu atlīdzību, kas nav atkarīga no tā, kādu vietu zirgs ieņem sacīkstēs.

Lietā C-713/21 tika risināts strīds starp turnīra zirgu jātnieku un apmācības stalla īpašnieku no vienas puses un Vācijas nodokļu administrāciju no otras puses par to, vai stalla īpašnieka sniegtā pakalpojuma atlīdzību veido arī puse no balvas, kas tam pienākas par uzvarām turnīros.

Stalla īpašnieks bija noslēdzis līgumus ar zirgu īpašniekiem, saskaņā ar kuriem tie nodeva savus zirgus stalla īpašnieka rīcībā. Stalla zirgi tika turēti un apmācīti, kā arī stalla īpašnieks piedalījās ar tiem turnīros Vācijā un ārzemēs. Saskaņā ar šiem līgumiem zirgu īpašniekiem bija jāsedz izmaksas par zirgu uzturēšanu, dalību sacensībās, transportu un veterināro aprūpi. Tā kā zirgu izstādēs iegūtā naudas balva pieder zirgu īpašniekam, šajos līgumos bija paredzēts, ka zirgu īpašnieks nodos stalla īpašniekam tiesības uz pusi no visām nākotnes naudas balvām.

Vērtējot šo situāciju, EST uzsver, ka pakalpojumu sniegšana tiek veikta par atlīdzību tikai tad, ja starp pakalpojuma sniedzēju un saņēmēju pastāv tiesiskas attiecības, kurās notiek savstarpējs izpildījums, un pakalpojumu sniedzēja saņemtā samaksa ir faktiskā atlīdzība par saņēmējam sniegtu identificējamu pakalpojumu.

Šajā situācijā EST vērtēja to, ka stalla īpašnieka sniegtā pakalpojuma atlīdzību veido jau iepriekš pielīgtās tiesības uz pusi no iegūtās naudas balvas. Kaut arī pašai naudas balvas saņemšanai ir gadījuma raksturs, tas, ka stalla īpašniekam pienāksies puse, jau ir pielīgts iepriekš un ir nemainīgi zināms. Balvas neiegūšana zirga neveiksmīga starta gadījumā neietekmēja vienošanos, ka šādas tiesības uz pusi no balvas tiek

garantētas.

No tā secināms, ka līgumos paredzētās tiesības saņemt pusi no naudas balvas pati par sevi ir atlīdzība par stāļla īpašnieka sniegtu pakalpojumu. Šis EST spriedums vēlreiz apliecina, ka darījuma detaļām ir nozīme, nosakot PVN piemērošanu.

¹2016. gada 10. novembra lieta C-432/15 (*Pavlína Baštová*)